

14-4-34

14-4-34

କୃତ୍ତବ୍ୟା

ଲେଖା

କର୍ମ

କର୍ମ

କମ୍ପଲେଖ

ହଲେଥା	...	ଉମାଶଙ୍କୀ
ଅକ୍ରପ	...	ପ୍ରମଥେଶ ବଡ଼ୁୟା
ଉଶୀନର	...	ବିଶନାଥ ଭାଦ୍ରତୀ
ମହେଶ୍ଵର	...	ମନୋରଞ୍ଜନ ଡଟ୍ଟ
ଅଶୋକ	...	ଅହିନ୍ଦ୍ର ଚୌଧୁରୀ

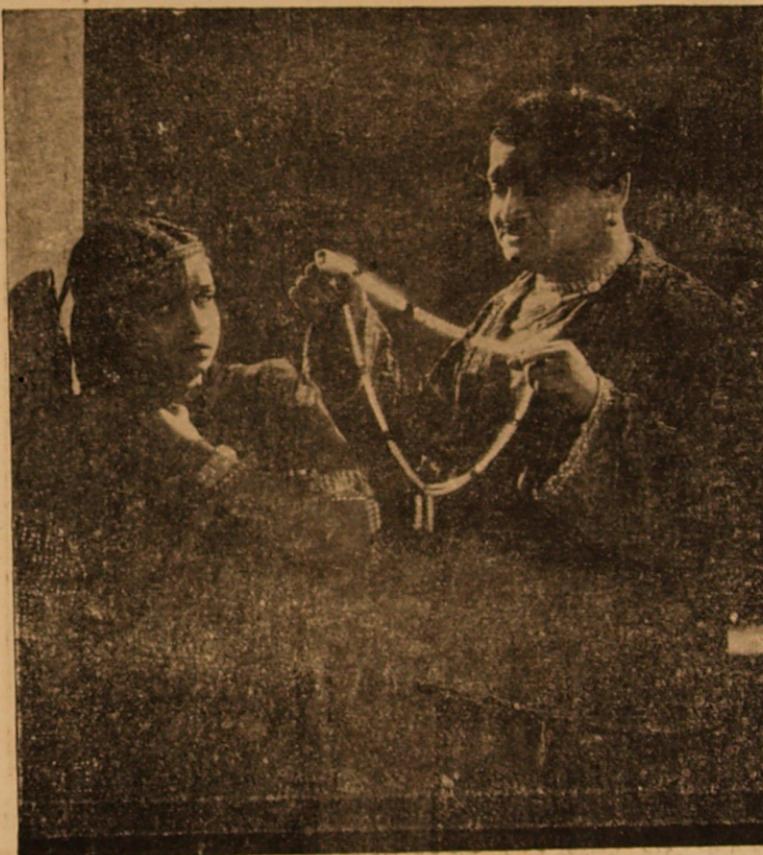
ଚିତ୍ରନାଟ୍ୟ ଓ ପରିଚାଳନା	...	ପ୍ରମଥେଶ ବଡ଼ୁୟା
ସନ୍ଦ୍ରିତ ପରିଚାଳକ	...	ବାଟ୍ଚାନ୍ଦ ବଡ଼ାଳ
ଶନ୍ଦ୍ରୟକ୍ଷୀ	...	ଲୋକେନ ବନ୍ଦ
ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ	...	ଇ ଟ୍ରସ୍ଟ୍ ମୂଳଜୀ
ଗାନ	...	ବାଣୀକୁମାର
କାରୁଚିତ୍ର	...	ମିକ୍କେଶ୍ଵର ମିତ୍ର
ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ	...	ଅମର ମଞ୍ଜିକ

କୁଳପତ୍ର—

କୁଳେଖା ଓ ଅନୁପ

କୁଳପତ୍ରେ—

ତଥନ ପ୍ରିୟଦଶୀ ମହାରାଜ ଅଶୋକ ଭାରତେର ସିଂହମିନେ ।

ସଂସାରେ କୋଲାହଳ ଓ ତେ ଦୂରେ—ଏକ ପାହାଡ଼େର ବୁକେ ଛୋଟ୍ ଏକ ଗ୍ରାମେ
ଶୁଲେଖା ବଲେ ଏକଟି ମେଯେ ଥାକ୍ତ । ସଂସାରେ ଆପନାର ବଲୁତେ ଛିଲ ତାର ମା ...
ଆର ଛିଲ ଅକପ—ମେହି ଗ୍ରାମେରଇ ଏକ ରାଖାଳ ଭେଲେ । ତାର ମା ଚାଇତ,
ଶୁଲେଖା କୋନ ବଡ଼ଲୋକକେ ବିଯେ କ'ବେ ଦାସଦାସୀ-ଘେଣେ ପ୍ରାସାଦେ ଥେକେ ଆମୋଦ

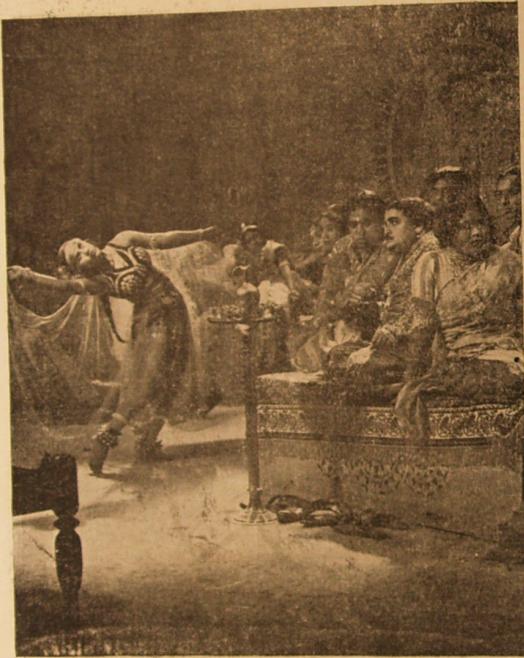
ଆଜିଲାଦେ ଦିନ କାଟିବେ; କିନ୍ତୁ ଅକୁଳ ସୁଲେଖାକେ ବଙ୍ଗତୋ—ଶୁଲେଖ'—ତୁମି ରାଜ-
ଏଖମୋର ମୋହ ହେବେ ଦିଯେ—ବନେର ଯେ ମୃତ୍ତପାଥୀ, ତାରି ମତ ବନେ ବନେଟ ଗାନ
ଗେଯେ ବେଡ଼ାଓ ... ଆର, ଭାଲବାସା ? ... ଏକ ଗରୀବ ଚାରୀର ବୁକଭରା ଭାଲବାସା—
ତାଇ ଡୋମାର ସଦେଷ୍ଟ, ତାର ଚେଯେ ବୈଶୀ ଆର କିଛୁ ଦେଯୋ ନା

ଦିନ ଦାଯା! ଶୁଲେଖାର ମା ଅଶୋକେର ରାଜବାଡ଼ାତେ ଏକଟି କାଜେର ଯୋଗାଡ଼
କରିବେ ... ଶୁଲେଖାକେ ନିଯେ ଧାବେ ... ମେଥାନେ କତ ବଡ ଲୋକେର ଆମାଗୋନା...
ଆର, ଶୁଲେଖାର ଯା ରକ୍ତ ... ଏକ୍ଷୟ-ବିଲାସେର କଥା ଭେବେ ଶୁଲେଖାର ମାର ମନ୍ତୀ

ଆମନ୍ଦେ ଭ'ରେ ଓଠେ ... ଅକୁଳର ନିଃସ୍ଵ ଭାଲବାସା ଉପେକ୍ଷା କ'ରେ ସୁଲେଖାକେ
ସଂସାରେ ଶ୍ରୋତ ଟିମେ ନିଯେ ଗେଲ ମହିରାଜ ଅଶୋକେର ରାଜପ୍ରାସାଦେ ... ଯାବାର
ବେଳୋଯ ଶୁଲେଖା ତାର ଛୋଟ ଜନୟେର କାତର ପ୍ରାର୍ଥନ ଜାନିଯେ ଗେଲ ଅକୁଳର କାଜେ ...
ଅକୁଳ ଯେବେ ରାଜବାଡ଼ାତେ କାଜେର ଯୋଗାଡ଼ କରେ, ମୈଲେ କେ ତାର ବିପଦେ ପାଶେ
ଏମେ ଦୀଡାବେ

କୁଳପତ୍ରେ—

ମହାରାଜ ଅଶୋକର ବାନ୍ଧବାଡ଼ି ...

ନାୟକ ଉତ୍ସୀନର ମହାରାଜେର ପାର୍ଥଚର ... ସନ୍ଦୂ ...

ଶୁରୀ, ନାରୀ, ଆବ ବିଲାମେର ଉତ୍ସବେ ପ୍ରାସାଦ ଉପରେ ...

ଶୁଲେଖାର ମାର ବୁକ ଆଶାୟ ଭାବେ ଉଠିଛେ—ନାୟକ ଉତ୍ସୀନର ଶୁଲେଖାକେ ଯିବେ
କରବେ—ବୋଧହୟ ...

ମହାରାଜ ଅଶୋକ ଏକଦିନ ଅରଣ୍ୟବିହାରେ ଗିଯେ ଛେନ୍... ମଧ୍ୟ ନାୟକ, ଶାନ୍ତି,
ନାମନ୍ତ୍ର କିନ୍ତୁ ଅରଣ୍ୟ ତ ମହାରାଜ ମାନେ ନା ... ମହାରାଜ ଅଶୋକ ପଥନ୍ତ୍ର

କୁଳପତ୍ରେ—

ହଲେନ ରାତ୍ରି ଶଭୀର, ଅଶେର ବରା ଅଶୋକ ହେତେ ଦିଯେଛେନ ... ଅଶ୍ଵ ତାକେ
ନିଯେ ଏବ— ଏକ ବୁଟିରେ ... ଦରଜାୟ ଏସେ ଅଶୋକ ଡାକ୍ଖେନ—“କେ ଆହ ?—”

ଦରଜା ଖୁଲେ ଗେଲ—ମାମନେ ଏସେ ଦିନ୍ଦାଳ ଏକ ଦୀର୍ଘାକୃତି ତପଶ୍ଚୀ ଆକ୍ଷଣ—।
ଅଶୋକ ବରେନ—ଆମି ମହାରାଜ ଅଶୋକର କର୍ମଚାରୀ—ପଥ ହାରିଯାଇଛି, ଆଶ୍ରମ
ଚାଇ ।

ଆକ୍ଷଣ, ଏକଟୁ ଭେବେ ବଜାଲେ—ମହାରାଜ ଅଶୋକର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଆମି

କୁମଳେଖା—

ଆଶ୍ରଯ ଦିଇ ନା—କାହାଗତ ଅଶୋକେର ରାଜସ ପାପେର ରାଜସ, ବିଲାସ ଓ
ପ୍ରେଚ୍ଛାଚାରିତାର ଶୀଳାନିକତନ

ମହାରାଜ ଅଶୋକେର ଜୀବନେ ବୋଧହୟ ଏଇ ପ୍ରେମ ସତୋର କାହେ ତୋର ନିଜେର
ଦୟା ମାଥା ନୀତୁ କ'ରିଲୋ

କୁମଳେଖା—

କିଛୁଦିନ ପାର ଅମାତ୍ୟ-ପରିବୃତ ରାଜା ଅଶୋକେର ସାମନେ ଦେଇ ଆଙ୍ଗଳକେ ଶୂଞ୍ଜିତ
କ'ରେ ଏମେ ତୋର କର୍ମଚାରୀରା ବିଚାରେ ଜଣ୍ଯ ଦୀଡ଼ କରାଲେ ।

ଅଶୋକ ବମ୍ବେନ ରାଜଶରେ ଠକ୍କତୋର ବିଚାର କରିତେ, କିନ୍ତୁ ତପମ୍ଭୀ ଆଙ୍ଗଳ ଜାନକେ
ଚାଇଲେନ ଯେ, କୋନ ଅଧିକାରେ ମହାରାଜ ଅଶୋକ ଏକ ସତ୍ୟାଧୟୀ ଅରଣ୍ୟଚାରୀ
ଆଙ୍ଗଳକେ ଶୂଞ୍ଜିତ କରେ ହିନ୍ଦୁହେର ଅବସନ୍ନା କରାଇନ୍ଦ୍ରିଣୀ

କନ୍ଦମେଥୀ—

ଆକ୍ଷମ ଆରା ବଲିଲେ—ଆଶୋକ, ଏହି ଗର୍ବିତ ସିଂହାସନ ସଦେ କି ଭାବଚ୍,
ତୁମି ତୋମାର ଏହି ରଳଚକ୍ର ଦେଖିଯେ ଯାଏକେ, ମତାକେ ପରାତ୍ମ କରେବି

ଆକ୍ଷମେଥୀ ଅଟ୍ଟିହାଙ୍କେ ମହାରାଜ ଆଶୋକ ବିଚଲିତ ହଲେନ । ସିଂହାସନ ଥିକେ
ମେମେ ଏମେ ଆକ୍ଷମେଥୀ ଶୁଖଳ ଖୁଲେ ଫକ୍ତା ଭିକ୍କା ଚାଇଲେନ, ଆର ବଲିଲେ—ଆକ୍ଷମେଥୀ
ତୋମାର ଅଭିଧେଗ ସବ ଜେମେ ନେବେ ଏକ ମନ୍ତ୍ର । ଏହି ରାଜ୍ୟର ରାଜାଭାର ଏକ
ବଂସରେ ଜୟ ତୋମାର ହାତେ ତୁଲେ ଦେବ—କିନ୍ତୁ ସଦି—

ସାହୋକ—ଆକ୍ଷମ ମହେଶ୍ଵର ହଲେନ ରାଜୀ...

ଦିନ ବାଯ...ଆକ୍ଷମ ରାଜହେ ଶାନ୍ତି ଏନେବେ, ଯାଏର ଶାସନ ଏନେବେ । କିନ୍ତୁ
ରାଜ୍ୟପ୍ରାସାଦେର କଳ ସିଂହଦରର ଅନ୍ତରାଳେ ଅଶାନ୍ତି ଆର ଦୀର୍ଘର ପ୍ରତିବିନ୍ଦତା
ମାନାମେ ଚଲେବେ ... ମହାରାଜ ଆଶୋକ ଆକ୍ଷମେଥୀରେ ମୁହଁମାନ । ନାୟକ ଉତ୍ତିମର ଏହି
ଶୁଖୋଗେ ଆଶୋକକେ ହତ୍ଯା କ'ରେ ସିଂହାସନ ହତ୍ସତ କରାତେ ଚାଇଲେନ—ଆର ସେଇ
ମଦେ ଚାଇଲେନ—ହୁଲେଥିକେ ।—

ଏହିବିନ ରାତେ ମହାରାଜ ଆଶୋକ ଛଦ୍ମାରେ ନଗର-ଭରମେ ଥାବେନ,—ନାୟକ
ଉତ୍ତିମରକେ ଡେକେ ପାଠାନେ । ତଥିନ ଉତ୍ତିମର ମୁହଁମାନ—ହୁଲେଥିକେ ଜୋରୁ କ'ରେ
ଆନିଯେ ତାର ଗ୍ରାମ ଶୁଣୁଛେନ । — ହୃଦ୍ଯ ଅର୍କପ ନାୟକକେ ଦେଖିବେ ଏମେ ଦେଖିଲେ ତାର
ହୁଲେଥି ନାୟକର ପ୍ରାମୋଦ କରେ

ପରଦିନ ମକାଳେ ଉତ୍ତିମର ମୁହଁଦେହ ପ୍ରାସାଦେର ସାମନେ ପଡ଼େ ଆହେ
ବିଚାର—ବିଚାର ମହେଶ୍ଵର ଦିଜନ ଅକରପେର ପ୍ରାମଦଣ

ମହାରାଜ ଆଶୋକର—ପ୍ରାସାଦେର କୋଣେ ଛୋଟ ଏକଟି ହଦୟ ତଥମ ଆଶକ୍ଷାଯ
ଭାବେ ଉତ୍ତିହିଲ—ହୁଲେଥି ତାର ସବେ ଝକ । କିନ୍ତୁ ଦେ ମେ ଜୀବେ ଅର୍କପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶୀୟୀ ।—
ଅର୍କପ ଚଲିଲେ ମରଣେର ପାରେ—ବୁଝି କାଳିଶୋତେ ତାକେ ଛିନ୍ମେ ନିଯେ ଗେଲ
ହୁଲେଥିର ବାହର ବେଟନୀ ଛିମ କ'ରେ—

ତାରପର ? —

ପାନ

(୧)

ଶୋନାର ଦୀପ ଦିଲ ପରାଯେ—

ରାଙ୍ଗ ଟିପ ପାହାଡ୍-ଚଢାତେ ।

ଶୋନାର ତରଳ-ମାଜେ ଝରଣୀ—

ନେଚେ ଲେ ବିଧୁରେ ଭୁଲାତେ ।

ମୌମାଛିରା ଶୁଣୁଶିଯେ—

ପାନୋରେ ଦେଯ ଗାନ ଶୁଣିଯେ,

ବାଟି ଦୋଲେ ଚାମର ଚୁଲାଯେ

ଦିନେର ହିରଣ-କେଶେ ଭୁଲାତେ ॥

(୨)

ଦୂରେର ରଣ୍ଜିନ ପଥ ଦେ-ରେ ଏହି

ଭୋଲାଯ ଆମାର ମନ !

ମାଥୀ ଆମାର, ବିଧୁ ଆମାର—

ଏକୋ ଯାବାର କଷ ।

ମୋର ଆଣ୍ଜିନାୟ ଝୋଲିଲ ଡାକ,

ସବ ପୁରାତନ ପିଛନେ ଥାକୁ,

କୋନ ବେଦନାୟ ଆଜି ପ୍ରାଣ ଗାୟ,—

କେନ କୀନ୍ଦେ ହୁନ୍ମନ ॥

ଏକଳ ଆମାଯ ସେତେ ହିବେ

ତାଇତୋ ମରି ଡରେ ।

ଏମୋ ତୁମି ମଙ୍ଗେ ଆମାର

ନେଇ ଅଚେନା ସବେ ।

ମୋର ବାତିଦିନ ତୋମାରେ ଚାମ,

ତୋମାର ଛବି ଚୋପେ ତାରାୟ,

ତୁମି ଏ-ହିୟାର ପ୍ରେମ-ଶଗି-ହାର

ଚିର-ଚନ୍ଦର ଧନ ॥

କମ୍ପଲେଖା—

(୩)

ଚଲେ ଯାଯ ମରୀଚିକା-ମାୟା ଅଜାନାର ।
ପ୍ରିୟ ମୋରେ ଚେନା ସ୍ଥରେ ଡାକେ ବାରେବାର ।
ଚାମେଲି ବକୁଳ-ବନେ
ଗାୟ ବୀଶୀ ଆମନେ, (ମୋର କାନେ କାନେ)
ପରାଣେ ଭୋଲାଓ ତୁମି ବନ୍ଦ ଆମାର ।
ଖେଳେ ଯାଯ ନଥିନାୟ କାର କଳ ହାଁମି !
ଶୁକତାବା ତାଇ ଚାଁଦେ ବଲେ ଭାଲବାସି ।
ରାଜାର ମଧ୍ୟର ମାଳା —
ମୁକୁତାଯ ଭାରା ଡାଳା —
ମନ ଓ'ଠନା ଯେ — ଚାଇ ବନ ଫୁଲହାର ॥

(୪)

ତୁମି ଧର୍ଯ୍ୟ ଧର୍ଯ୍ୟ ରାଜ — ରାଜ ଜୟ ହେ !
ଭାରତ-ଭାଗା-ଗଗନେ ତୁମି
ଦୀପ୍ତ ଅରଣ୍ୟୋଦୟ ହେ ।
ବିପନ୍ନ-ଚିର-ପାଳନ-ବ୍ରତ,
ଦୁଷ୍ଟ-ତାପନ ଦୁର୍ଜୟ-ମତ,
କତ ଜନ ଗଣ ଅନୁରଥ୍ୟରେ
ବିରାଜିଛେ କୃପାମୟ ହେ ।
ସରଂଗୀ ଗାହିଛେ ଯଥ-ଗୋରବ —
ଅଯତୁ ଭୂପାଳ ଜୟ ହେ ॥

(୫)

ଭାଲୋବାମୋ କିନା ବାବୋ ଆମାରେ
ଜାନିତେ ଯେ ମନ ଚାଯ ଗୋ ।
ବାରେ ବାରେ ଖୁଲି ସୃତି-ହୟାରେ
ଅକାରଣ ବୀଶୀ ଗାୟ ଗୋ ।
ନଦୀ-ତାରେ ମୋରା ବସି ଦୁର୍ଜନାତେ
ଗେଯେଛି ଯେ-ଗାନ ମିଲି ହାତେ ହାତେ,

କମ୍ପଲେଖା—

ଦେ ଗାନେର ଶୁର ବେଦନ-ମଧୁର

ବାଙ୍ଗେ ମୋର ବେଶୁକାର ଗୋ ।

ମିଲନେର ନିନ ଯାଯ ଛଲିଯା,

ଏକା ବସି ବାତାଯନେ ।

ଆଲେଯାର ଟାନେ ସବ ଭୁଲିଯା

କୌଣ୍ଡି ଶୁଦ୍ଧ ନିରଜନେ ।

ମିଲାଇବେ ହାସି ଫାଣ୍ଟଗେର ଦିନ

କଟିନେର ମୁଠ ହେଁ ଯାବେ କୌଣ୍ଗ,

କଟିଗେକେର ନେଶା ହବେ ଭୁଲେ ମେଶ ।

ଆଶା-ଆଲୋ ନିଭେ ଯାଯ ଗୋ ॥

(୬)

ମୋର ଅଶାନ୍ତ କାଁଚିଲ ତୋମାର ହାସିର ଦୋଲାଯ ଦୋଲେ ।
ମରମ-ଘେରା ଯୋମଟା-ଖାନି ସକଳ ବୀଧନ ଭୋଲେ ।

ଆଗ ବେ ତୋମାର ପ୍ରଣୟ ମାଗେ

ରଣ୍ଜିଣ ସ୍ଵପନ ଅୟାରାଗେ,—

ତୋମାର ଚୋଥେର ଚାହିନ ଓହ ପ୍ରେମେର ତୁଫାନ ତୋଲେ ॥

ଜୀବନ ଆମାର ଭରେ ଦିଲେ ତୋମାର ଶ୍ରୀତିର ଦାନେ ।

ଶୋହାଗ ଲୋଭୀର ଅନୁର ଆଜ ପୂରାଓ ଆଶାର ଗାନେ ।

ଭାଲୁବାସାର ନାଇକେ ମାନା,

ତୋମାର ଆମାର ହବେ ଜାନା,

ରାତ ଯେନ ନା ବୃଥାଇ କାଟେ ଅଲମ ସୁମେର କୋଳେ ॥

(୭)

ଫାଣ୍ଟ-ରଣ୍ଜିନ ପଥ ସେ-ରେ ଏ

ଭୋଲାଯ କେନ ମନ ।

ମାଥୀ ଆମାର ଏଲୋ ଏବାର —

ସବ ହାରାବାର କଷ ।

କମଳେଖ—

ବାହିର ହଲେମ ଏକା ଏକା,
 କଥନ ତୋମାର ମିଳବେ ଦେଖା,—
 ମିଳନ ଆଶାୟ ଆଜି ଗାନ ଗାୟ—
 ବିଜନ ଗିରିବନ ।
 ଅନ୍ଧକାରେ ହାରିଯେ ଗେଛି
 ତାଇତୋ କେଇଦେ ମରି !
 ହାତ ଧରେ ଆଜ ଲାଗୁ ଗୋ ଡେକେ
 ଚଲୁବୋ କେମନ କରି ।
 ମୋର ରାତିଦିନ ତୋମାରେ ଢାଇ
 ତୋମାର ଛବି ଚୋଥେର ତାରାୟ—
 ତୁମି ଏ ହିୟାର ପ୍ରେମ-ମଣି-ହାର—
 ଚିର-ମୂନ୍ଦର ଧନ ॥

(୮)

ଡାକ ଦିଯେଛେ ନାମ ଧରେ ଆଜ
 ତୋମାର ପିଯାଳ ବନ ।
 ସାଙ୍ଗ-ହୋଲୋ ମକଳ ଆଯୋଜନ ।
 ସେଥା ଘରେର ଆଙ୍ଗନ ହାସେ,
 ରୋଦେର ସୋନା ଛଡ଼ାଯ ଘାସେ,
 ମାଠେର ବୀଶୀ ମୁରେର ସ୍ଵପନ
 ରଚେ ସାରାକ୍ଷଣ ॥

THE PIONEER PRINTING WORKS.